

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közmívelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassomegyei választmányának és a

Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Bérmunkások levelei el nem fogadtak.

Előzetési árak:

Helyben készült, vagy
védők postán küldve:
Egyes évre . . . 7 ft 10 kr
Félévre . . . 4 ft 10 kr
Negyedévre . . . 3 ft 10 kr
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes évre ára 50 kr, a kapható
a kiadónál és a Brassói Magyar
Kaszinónál.

Írók és szerkesztők:

Hírcselekedt díja:

A havihoz járulékos vagy
annak helyébe 6 kr. Nagybíró és
titkársági hírcselekedt közve-
mény. Hónap, egyes hírcse-
lekedt után meg kellő 30 kr.
havihoz járulékos.

Külföldi hírcselekedt ára 10 kr.
Hírcselekedt és hírcselekedt díjat
alább tartandók.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztési iroda

Brassó, Kapu-utca 24. szám alatt.

hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Felbéli szerkesztő:

D. ZAKARIÁS JÁNOS.

Értékesítésre

nem adatik.

Lapkiadó:

A Közművelődési Irodalmi és Művelődési Részvétel, Kolozsvár.

Kiadó: Közművelődési nyomda Brassó

A régi honvédek és az 1848.
márcz. 15. ünnep Brassóban.

"Hihetetlen, hogy milyen sokan el-
hullottak közülünk a közelből letűnt két
év alatt. Ha a honvédek nekivették ke-
zeinkbe veszáruk és lapozgatunk benne:
megdöbben, hogy hány ismerősök kö-
lözött el ilyen rövid idő alatt." — "Lex
nature", vigasztalám öreg bajtársamnak.
"Ennek már így kell történni, mert
bár kossuth itt is meg mára jó páddal
jár előttem, de az ő óhajása is mára
csak ez: "Imádkozzatok értem, hogy ne
kínáljam, hanem csendesen hunyaszam
de az örök álomra szíjemet." — Om-bu-
morandum. Mindnyájunknak el kell menni."

A brassói 1848–49-es honvédegyet
választmányának a hó 13-án tartott
gyűlésében váltottuk egy öreg honvéd ba-
jártsámmal ezt a pár szót. Nem azért,
mint a kikerülteleten hallottál való féle-
lem ellen a kikerülteleten hallottál való féle-
lem ellen a kikerülteleten hallottál való féle-
lem ellen. Hiszen, látunk mi a halál szá-
mlátan véres útjában, midőn a haza al-
kotmányos jogaitól síkra szállottunk; ha-
nem azért, mert mindnyájunknak észbe
jött az a sok szép ígért, melyet akkor
hangoztattak: "A megsebesült, megsebesít-
tett honvédek és a családjaik a haza
gondoskodik föl." Ezzel a tudattal roham
szorongatászeve a honvéd a halál tor-
kába. És következett erre olyan irratózt
dől, midőn a honvéd név elhallgatott, mid-
őn e nevet még említett is bűn volt.
Szerezték volna ellenünk kiűrőlő a tör-
ténélem lapjairól a honvéd nevet és ők ki
törtűk és e helyett ezt a szót hozták
dávab: "Die Rebellen!" a "lázadók."
Törtük ezt is, mert meg voltunk győződve,

hogy a honvéd név ki fog kelti sírjából
és fényesen fog ragogni az utókor előtt
a történelem lapjain. Megtörtént a kibe-
küles. A honvéd phoenixként feltámadt.
Szemeink előtt járnak, működnek a fiatal
honvédek, kik előtt mi nyitottunk meg a
dicsőség pályáját. Nincs olyan szegényleni
a "honvéd" nevet, melyet öröklő hagyunk
rájuk.

Ma is önzertelt mondhatják ők is
azt, a mit egykor Petőfi rólunk írt volt:
Honvéd vagyok, mi tagadás benne?
Egy kis bukkaszóknak vagyunk szikra
Szökken a szemembe . . .

Búszággal tekintünk rájuk mi is,
mert bennük általt megfigyeltünk életünk,
feláldozott régi dicsőségünk hazánk és a
trón védelmére. S míg előttük a dicsőség
utya nyíra áll, mi régi honvédek csak
romok lettünk, csak hajazáró lelkek
bolnyuk közöttük még egy kevés ideig,
mert bizony meg vannak számlálva a mi
földi életünk napjai, már nem sokáig fo-
gunk szózatunkkal a magyar nem-
zetet felhívni . . .

A brassói 48-as honvédegyet
választmányának indult említett gyűlésében,
fajdalm, arra is rákérült a sor, hogy a
mi egyetünk egyetlen egy krajczár felett
nem rendelkezik.

Tehetetlen öreg honvédek közül ha
vagy egy fölveznek a budapesti honvéd
menházba, mi nem vagyunk képesek sze-
gyek bajtársunkat felkeltetni, nem bírjuk
út és napi költészet fedezni és e miatt
itt marad a mi szegény bajtársunk a nyo-
morban, mi a halál elől kiszabadítjuk.
Hogyan lehetne e szegényítő helyzet-
ben egyetünkön segíteni? Nem kértük mi
díszesjöbbsátt, hiszen meg minimálisze-
tünk.

sünk sincs, nem hogy jobbítsáért emelnék
fel remegő szavunkat.

Sokan sokféle indítványt léptek fel.
Így tegyük, úgy tegyük. Végre két eszmé
körül csoportosult a megállapodás.

E kettő volt: 1. Forduljunk a brassói
1848. március 15-iki ünnepet ren-
dező bizottsághoz, melyhez már egyszer át-
írtunk. 2. Forduljunk a brassói prot. nö-
gyelthez, a mely a hazafis és humánus
ügyek támogatásába már annyi lényez-
bűtlen érdemeket szerzett városunkban
magának. Ha segélyezte és ezt igen he-
lyesen tette, a felvidéki inszurgenseket, segé-
dkezet fog nyújtani bizonyára a 48-élli
öreg, szegény honvédeknek is.

En is ezen nézetet osztottam, midőn
egymástól elbuztatott Jencsensky István
alezredes derék elnökünk lakására.

Egyet, melytől annyi jól és ádóvost
tett, mint a brassói prot. nögyel, bi-
zonyos megjelene az 1848-beli öreg hon-
védek kérdésnek is. Azonban legjobb a
magyarnak is mindig első gondolata. En
is ahhoz térek vissza.

A brassói 1848. március 15-iki ün-
nep rendező bizottságának hivata a brassói
48-as honvédegyetnek segítségére jött.
Ezen rendező bizottság magában foglalja
a brassói összes magyar egyetnek képvisé-
lőit és így széles körben működhetik. A
48. március 15-iki ünnepnapján részt vesz
a prot. nögyel is.

Rendezünk a lelkes honvédek köz-
reműködésével az idei 48. március 15-iki
ünnepet 10 kr. belpóti díj mellett és ezzel
segíteni fogunk a 48-beli brassói honvéd-
egyetnek bajain; módot nyitunk neki arra,
hogy elnyomordított bajtársainak és segit-
ben. Lesznek bizonyára szívesen, a kik

10 kr.nál többet fognak járulni és legh
zafiasabb célraak előlérsé. Az 1848. márc-
suz 15-iki ünnepet rendező bizottságot
össze fogom hívni. Addig is ajánlom az
egyet a brassói lelkes magyarbes becses
figyelmébe.

Kóds Ferencz.

Az új középiskola.

Ha közép- és főiskolai rendszerűk
vívmanját 1867 óta kellőleg méltán
kívánók, első sorban is nyilvános életünk
kiválóbb társaságát kellene jelenlegben
és működésükben megfigyelnünk. Az ország-
gyűlés, a tudományok és az upon kelet-
keztet egyeteket és társulatok, társadalmi
életünk új generációját kell bíráló al-
lenünk, hogy konstatálhassuk: megfelel-e
újabb korban tanítási rendszerünk a ki-
válmánaknak, vagy nem?

Fajdalm, az utóbbi feleletet szorítja
ki belőlünk az észmetese.

Ha az országgyűlés nem alakított te-
kinthet, a vezérfelelet kivételével az újabb
generáció tulajdonképp része a régi gárdiál
nem mérkőzhet meg sem univerzális tu-
dás, nem intensív alaposan tekinthetben.
Még jogtudományi tekintetben sem, noha
Mohl Róbert elter megjelölt rutin és
bölcsészeti okoskodással saturalják az
elméket.

A hajdan 6 osztályból kikerült uni-
versaliténak: a Deákok, Eötvösök, Bar-
talok sat. s azok a zsidó! Imai jellemek,
minők Somich és Irányi voltak, ma már
fehér hólló színek mennek.

Akkor kevesebbet tanultak, de an-
nál többet gondolkodtak; nehezebb ju-

TÁRSASÁG.

Itt vagy újra.

Itt vagy újra, edes lelkem! . . .
Pü, vagy, hogy-végül elied.
Sírú lomb közt epedő dal:
Hő csalogányok.

József fölött nevet az ég,
Róza felül értel;
Tarka báronyságyogórel
Vár a mesé Tégel . . .

Csalók által! . . . Tarsak kőpe
Csak szívbelen ébred.
Kinn fájóknál és . . . s nem virít ki
Soha a bús élet!

Hányzók

A kévér polgármesternek volt az es-
tély. Ezen másodszor került elő a sor. Igen
sokan voltak, de a társaság még nem volt teljes.

A sovány doktor né maliziózus meg
jegyzése kézen várt má a főjegyzőnk. De
a maliziózus megjegyzések csak egy moosolyja

szegorodott össze, mert a kikre vonatkozott
mind a ketten belepötek.

Margit asszony az ő öbligát kisérőjével
érkezett.

Perze a doktoros a következő éjen nem
aludhat volna jól, ha a késedelem okát leg-
kisebb alapon nem kiderítette volna ki.

— Az uramat vártam volna, de Andor
belélt az altató elfogom.

— Perze, perze, — szugott föl a lár-
saag — sokáig vártok.

Alig észrevehette föl futotta el Margit
arcát.

Andor pedig egy ujjának hosszú ruhába
bujasztva baljárt rejtelenül saróba szorított
omlengésre.

— Ők volt az osztóra, mert ők is szék
a teljén vilámozni tekintek.

Mámap a helyi lakos a fényesen alk-
rit polgármesteri esztély megjelölte, mára-
zint sorozták föl a szép asszonyok és lei-
nyozták.

De hát ez már nagyon unalmas, az
mondják önk.

Hanem a mikor Margitot Andor a ko-
sári lejegyezte, az odaszógt:

— Ma vesd komolyan fogd beszédni.
— Ott állék aztán egyjött percekig némán.
— Már elvisszelen előttem az a sok
megjegyzés, a mit elhallgatnom kell. Andor!

— Ők többé a férjsem nem várak. A szög-
es után aludnom kérem. A szög-
es után megjelölte, tigre nyílt szívből ki-
adulva a kissé megdöbben emberecska.

Az pedig milyen halott.

Alakod? Igen, mond, hogy alakod-e?
meked az tei akomod. Lásan, hível szí-
gotva, szomrányos csókai vonta megemlé.

— Tudok Margit, és képleten val-
gyegj szommat a tündél szeszafin. Te meg-
szoktad a kényelmet, a fényt, meghálhál, ha
engem kellene követned. Megnyitlens az egész-
ség, belehalál.

— Nem, Andor; meg szokom a nyomori,
nékülköm, csak a tény, a kényelem. Ké-
nyürről rajtam a tied leszek, szögöldöl, de ve-
led megyek.

Andor valami phriszt mondott a meg-
szokoról, a heves asszonyról, a vigre
megjegyzése az édes asszonyt, kisé ígá-
latban távozott.

Többet Margit nem kísért. — Csak a
távolból írt levelek, csak a reménytel-
sorról tudta Margit, hogy él még, a kiert
ő ott hágya a kereszt, a kényelem, az előlé
fájást, s csak csak adott erőt néhéz minden-
nap munkájához.

Még most is hiszen, remél, hogy az a
ember, kik ő, mint előkégyezteté unagál

asszony, lelkével-szívével úgy szeretett egykor,
megter hozni.

Andor pedig nem tér meg soha.
Pedig lesi az odaváló palaták. Lásan
odvass az östőlgyórtól szőlő rejtésit keres az
ismarodokat.

Miná-mind a régiel.

Egy nines koszták csak; Margit soha
sincs ott.

Megtörtöltte szavát; nem meg. Már
nem is nehet, hiszen a kinek mindnapni
kényeért kik berenne, az nem adhat esztély,
odvass csak állást.

Alakod pedig így válnak, hogy az a
bol kényeért a reformálók. — Mintha keser-
völlyel állék, de nem a lelkeben.

Ha az az asszony csak a hozzáfűrt
reménytelit a szögöldöl mondott is — mit te-
hatalból volna dróto!

Ugy, áll a legmagyabb és olyant
érez, mintha a legmagyabb kiness. Kényel-
men odvált volna. — Most pedig keresi.
Hiába keresi, — többé sohasem találja meg.

Ruzsics.

